

**ชื่อวิทยานิพนธ์** ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและการเสริมพลังอำนาจกับความสามารถ  
ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข  
เทศบาลเมือง จังหวัดชลบุรี

**ผู้วิจัย** นางวรวิธศา แสงไพบุลย์ **ปริญญา** สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารสาธารณสุข)

**อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา เพ็ญศิริรักษา (2) อาจารย์ ดร.ช่อทิพย์ บรรณรัตน์

**ปีการศึกษา** 2550

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยส่วนบุคคล การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน และความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข เทศบาลเมือง จังหวัดชลบุรี (2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน กับความสามารถในการปฏิบัติงาน และ (3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะประชากรที่ศึกษา คืออาสาสมัครสาธารณสุขทุกคนที่ปฏิบัติงานในเทศบาลเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 294 คน การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงของหมวดการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน เท่ากับ 0.978 และความสามารถในการปฏิบัติงาน เท่ากับ 0.976 ได้แบบสอบถามกลับคืนทั้งหมดร้อยละ 100.0 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการทดสอบไค-สแควร์

ผลการศึกษาพบว่า (1) อาสาสมัครสาธารณสุข มีการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 62.59 มีอาชีพแม่บ้านมากที่สุด ร้อยละ 27.60 รายได้เฉลี่ย 7,545.92 บาทต่อเดือน ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขเฉลี่ย 6.99 ปี การได้รับการเสริมพลังอำนาจโดยรวม และความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับสูง (2) การได้รับการเสริมพลังอำนาจในงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข (3) ปัญหาและอุปสรรคของอาสาสมัครสาธารณสุข คือ วัสดุอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ ระยะเวลาที่กำหนดให้ปฏิบัติงานและบุคลากรที่ร่วมปฏิบัติงานมีน้อย ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไม่ชัดเจน และการสร้างขวัญกำลังใจยังมีน้อย จึงเสนอแนะให้มีการจัดหาทรัพยากรเพิ่ม มีการวางแผนงานปฏิบัติงาน และการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน และควรให้โอกาสในการเพิ่มพูนทักษะความรู้ และให้การยกย่องชมเชยในผลงานให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขมากขึ้น

**คำสำคัญ** การเสริมสร้างพลังอำนาจ อาสาสมัครสาธารณสุข การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

**Thesis title:** Relationships between Personal Factors, Empowerment, and Competency in Dengue Hemorrhagic Fever Prevention and Control of Health Volunteers in Mueang Municipality, Chon Buri Province

**Researcher:** Mrs. Warithsar Sangpaibool; **Degree:** Master of public Health (Public Health Administration); **Thesis Advisors:** (1) Dr. Nittiya Pensirinapa, Associate Professor; (2) Dr. Chorthip Boromtanarat; **Academic year:** 2007

## ABSTRACT

The objectives of this research were to: (1) study personal factors, job empowerment and competency in dengue hemorrhagic fever prevention and control of health volunteers in Mueang Municipality, Chon Buri province; (2) study relationships between personal factors, job empowerment and competency in the prevention and control operations; and (3) identify problems and obstacles and make recommendations for improving the control program.

The study was undertaken with all 294 health volunteers in Mueang Municipality, Chon Buri province. The instrument for data collection was a questionnaire with the reliability of 0.978 on job empowerment and 0.976 on the competency part. The response rate of the questionnaire was 100%. Data was analyzed by using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation and chi-square test.

The major findings are as follows: (1) Most health volunteers (62.59%) in Mueang Municipality had a primary school education level and 27.60% were housewives. Their average income was 7,545.92 baht per month and their average working period as health volunteers was 6.99 years. The empowerment and competency in dengue hemorrhagic fever prevention and control were at a high level. (2) There was a significant positive relationship between the empowerment and the competency in dengue hemorrhagic fever prevention and control of health volunteers at the 0.001 level. However, there was no association between personal factors (educational level, occupation, income, and working period) and the competency in their disease prevention and control operations. (3) The problems and obstacles in their operations included the inadequacy of materials/supplies, working time frame, number of participating personnel and morale promotion. Therefore, it is recommended that more resources should be provided for health volunteers for their efforts, and there should be a plan of action and a clear information notification mechanism. Moreover, they should be provided with an opportunity to increase skills and knowledge as well as increased recognition and admiration of their performance.

**Keywords:** Empowerment, Health volunteers, Dengue hemorrhagic fever prevention and control